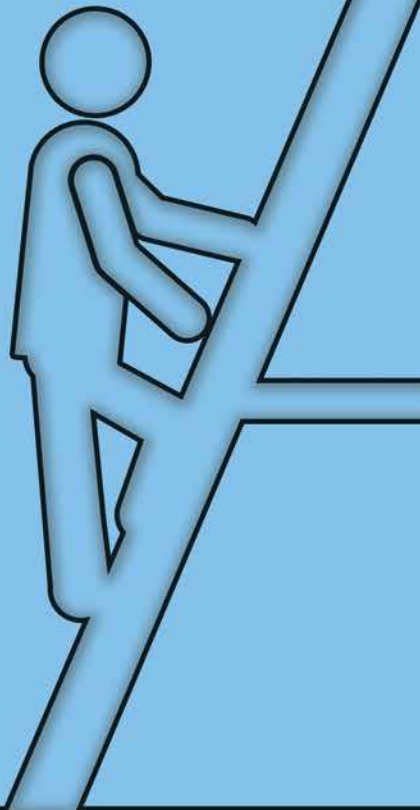

**Kasa Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego**

**BEZPIECZNA PRACA
NA WYSOKOŚCI,
W WYKOPACH
I ZBIORNIKACH
W GOSPODARSTWIE
ROLNYM**

KRUS prowadzi we współpracy z innymi instytucjami działania na rzecz zmniejszenia liczby wypadków przy pracy i chorób zawodowych rolników.

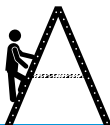
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przybliży zasady ochrony zdrowia i życia oraz zagrożenia wypadkowe w gospodarstwie rolnym poprzez:

- szkolenia, spotkania i pogadanki,
 - konkursy wiedzy o bhp w gospodarstwie rolnym,
 - konkursy na bezpieczne gospodarstwo rolne,
 - pokazy bezpiecznej pracy,
 - olimpiady na temat bhp dla uczniów szkół z terenów wiejskich,
 - konkursy dla dzieci: testowe, plastyczne, fotograficzne i inne,
 - materiały popularyzatorskie na stoiskach informacyjnych Kasy podczas imprez masowych dla rolników.
-
-

Informacje o planowanych szkoleniach, pokazach i konkursach znajdują się na stronie:

www.wydarzenia-prewencyjne.krus.gov.pl

Rolników i ich rodziny serdecznie zapraszamy do udziału w działaniach prewencyjnych KRUS oraz do korzystania z broszur, poradników, ulotek, filmów, artykułów prasowych opublikowanych na stronie internetowej **www.krus.gov.pl**.

BEZPIECZNA PRACA NA WYSOKOŚCI, W WYKOPACH I ZBIORNIKACH W GOSPODARSTWIE ROLNYM

Czy zdajesz sobie sprawę, że część prac w gospodarstwie to prace na wysokości?

Prace związane z obsługą ciągników, agregatów, kombajnów, prace na drzewach, prace remontowo-budowlane, załadunkowe i wyładunkowe wymagają wchodzenia i schodzenia. Dotyczy to także korzystania z różnego rodzaju zbiorników w zagłębieniach, użytkowania pomieszczeń magazynowych na strychach i w piwnicach, zabudowań inwentarskich oraz mieszkalnych.

Zwróć szczególną uwagę na odpowiednie wyposażenie budynków i maszyn oraz używanie obuwia antypoślizgowego. Pamiętaj też, aby w miejscu pracy zawsze panował porządek.

PAMIĘTAJ!

To, czy prace na wysokości będą bezpieczne, zależy przede wszystkim od ciebie!

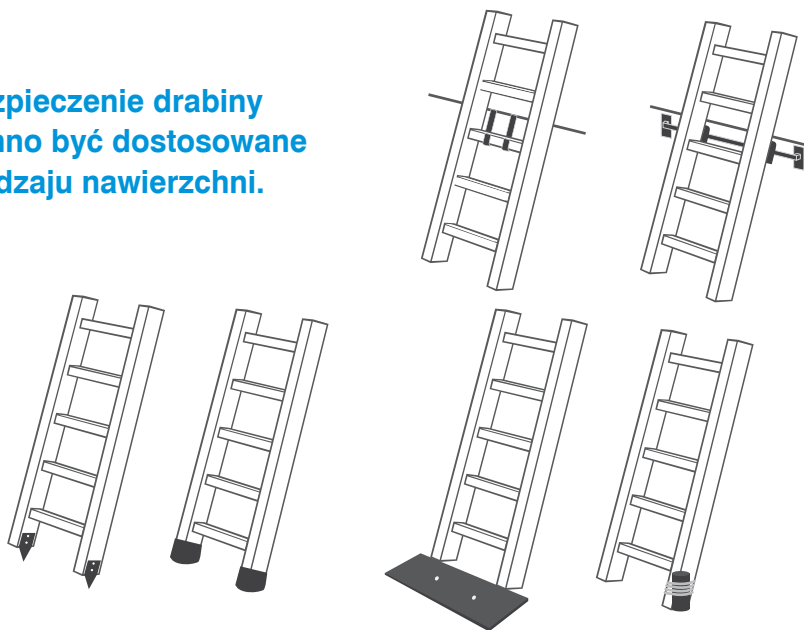

Jakim sprzętem powinieneś posługiwać się przy pracach na wysokości?

Drabina używana w obejściu gospodarskim powinna być bezpieczna:

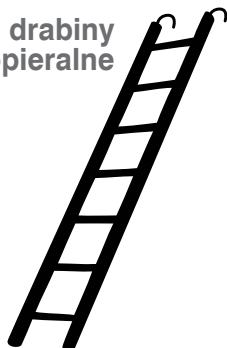
- wykonana z mocnych podłużnic, których odległość jednej od drugiej wynosi minimum 0,3 m;
- z mocnymi szczeblami, przymocowanymi do podłużnic w odstępach nie większych niż 0,3 m;
- wyposażona w zabezpieczenie przed przechyleniem, odchyleniem do tyłu i poślizgiem: u góry – haki zaczepowe, u dołu – zakończenie gumowe lub ostre, dostosowane do podłoża;
- wyposażona dodatkowo w uchwyty służące do przytrzymywania się w czasie wchodzenia i schodzenia.

Zabezpieczenie drabiny powinno być dostosowane do rodzaju nawierzchni.

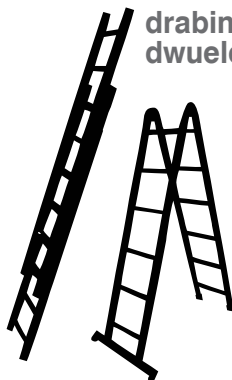

Rodzaje drabin

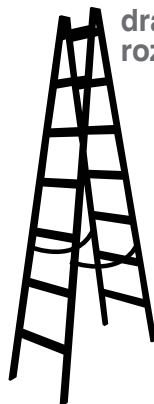
drabiny
opieralne

drabiny wysuwane
dwuelementowe

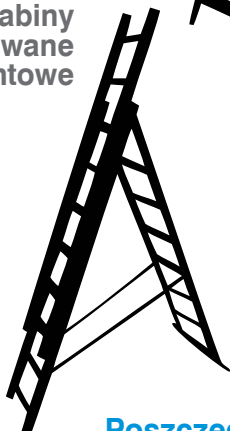
drabiny
rozstawne

drabiny
wolnostojące

drabiny
wysuwane
trzyelementowe

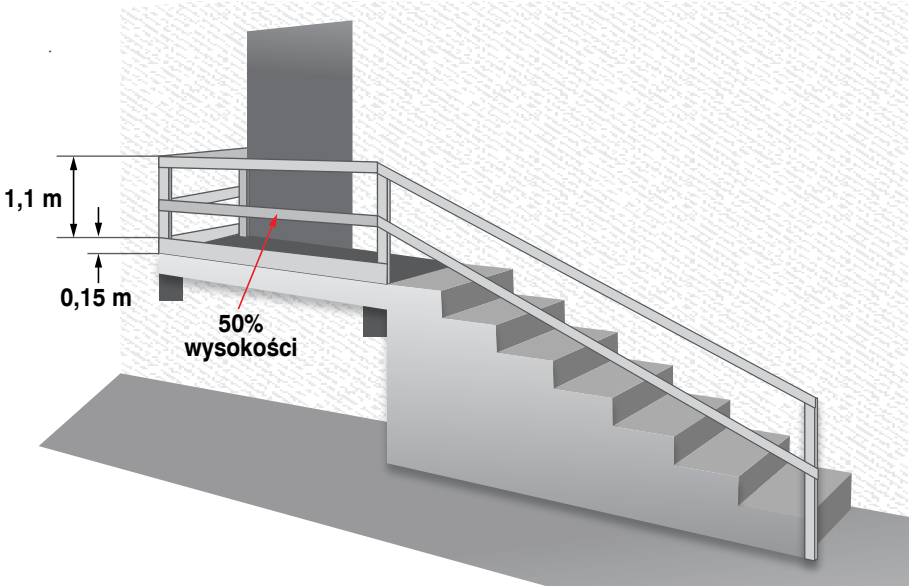

drabiny
uniwersalne

Poszczególne rodzaje drabin są przystosowane do różnych zadań. Odpowiednio dobrana drabina zwiększa bezpieczeństwo pracy na wysokości.

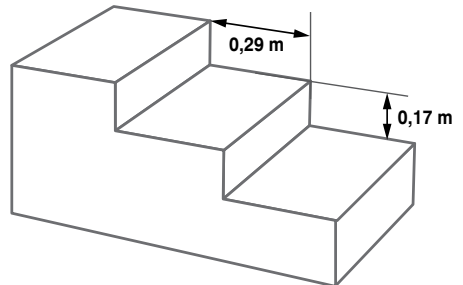
Schody

PAMIĘTAJ!

Schody powinny być mocne, wykonane z antypoślizgowego materiału i wyposażone w wygodne poręcze umieszczone z obu stron na wysokości 1,1 m – jeżeli mają powyżej 5 stopni.

Najbardziej bezpieczne są schody o kącie nachylenia 30° , stopniach o wysokości 0,17 m i głębokości około 0,29 m, wyposażone w podesty i barierki o mocnej, stabilnej konstrukcji.

Zadbaj o dobry
stan poręczy
i balustrad.

Schody i drabiny zawsze powinny
być czyste, a ich powierzchnie
antypoślizgowe.

Schody z zamontowaną barierką zabezpieczającą wejścia na górne kondygnacje osób niepowołanych, szczególnie dzieci.

Wykorzystuj schody do przechodzenia między pomieszczeniami znajdującymi się na różnych poziomach. Przy pracach remontowo-budowlanych stosuj rusztowania i podesty.

Pamiętaj, aby przy pracach na wysokości stosować środki ochrony pracy.

Stosuj sprzęt chroniący przed upadkiem z wysokości, odpowiedni do rodzaju i warunków wykonywanej pracy, np. szelki bezpieczeństwa.

Do wchodzenia na przyczepę przeznaczone są specjalne podesty.

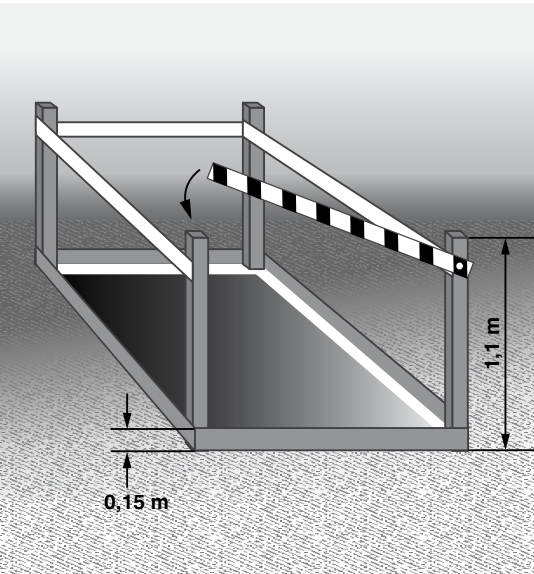
Maszyny, którymi posługujesz się w gospodarstwie, powinny być wyposażone w mocne, dobrze zamontowane drabinki i schodki wejściowe do kabin, w podesty wejściowe do przyczep.

Jeżeli podczas prac transportowych konieczne jest wchodzenie na przyczepę, stosuj odpowiednio długą drabinę, na czas przejazdu mocowaną do burty przyczepy.

Na bieżąco sprawdzaj stan techniczny podestów, schodów i drabinek.

Jakie zabezpieczenia powinieneś stosować?

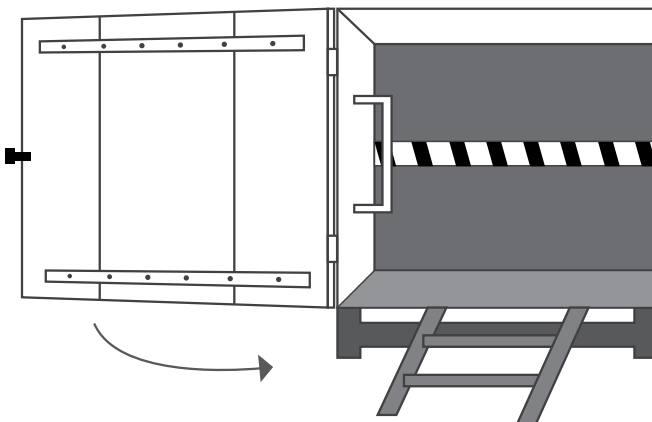

Barierka o wysokości 1,1 m chroniąca wąż stropowy.

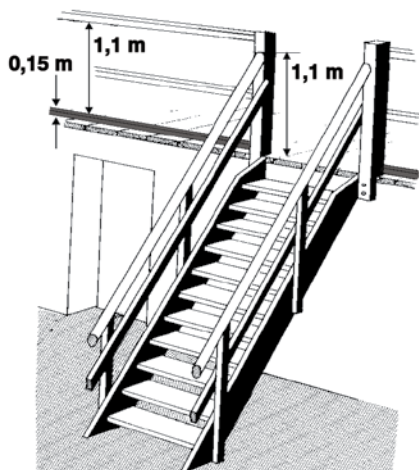
Przy wążach stropowych i ściennych na strychu przymocuj boczne uchwyty ułatwiające wchodzenie i schodzenie z drabiny, oraz uchwyt do zaczepiania drabiny, a w przypadku używania schodów – poręcz.

Włazy stropowe zabezpiecz od góry barierką na wysokości 1,1 m oraz listwą zaporową przypodłogową o wysokości 0,15 m, chroniącą przed wypadnięciem w razie poślizgnięcia.

Włazy ścienne zabezpiecz uchylną barierką chroniącą przed wypadnięciem.

Uchylna barierka chroni przed wypadnięciem przez wąż ścienny.

Poręcze schodów i balustrad powinny być zamontowane na wysokości 1,1 m.

Schody i pomosty na ich górnym poziomie wyposaż w poręcze na wysokości 1,1 m, a pomost – dodatkowo w listwę zaporową o wysokości 0,15 m, zabezpieczającą przed wypadnięciem w razie poślizgnięcia.

Na stopniach schodów zamontuj gumowe nakładki antypoślizgowe.

Wszelkie otwory w podłogach zabezpiecz przykrywkami, by ich powierzchnia była zrównana z powierzchnią podłoża; zamontuj uchwyty do podnoszenia i opuszczania przykrywy.

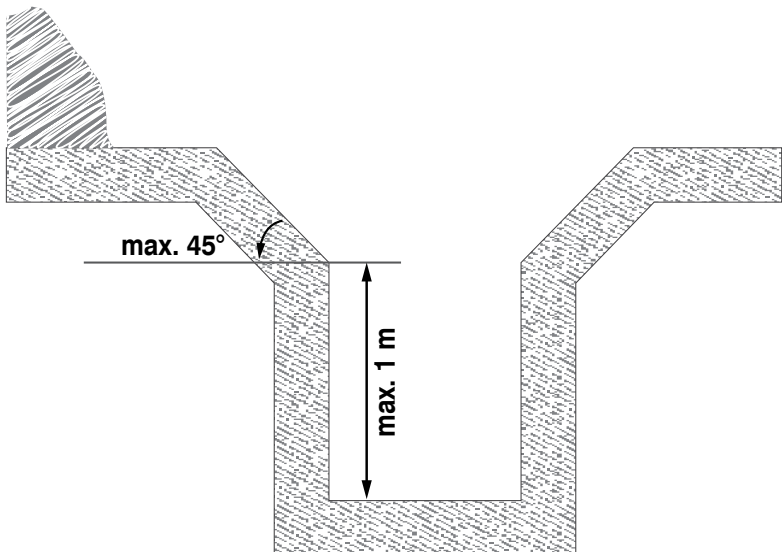
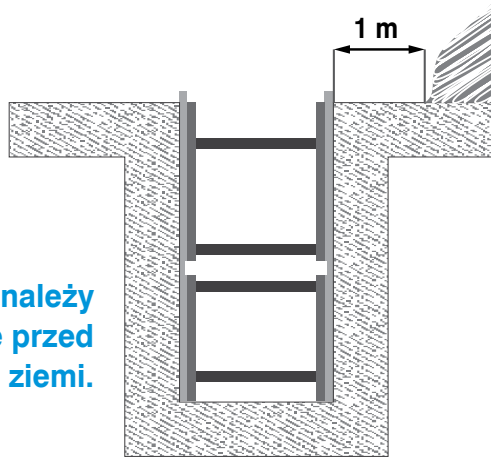

Znajdujące się w obrębie podwórka miejsca stwarzające zagrożenie należy odpowiednio zabezpieczyć.

Jeżeli wykonujesz wykopy, zwłaszcza głębokie (powyżej 1 m) i wąskie, stosuj zabezpieczenia przed osunięciem się ziemi, a na powierzchni ustawiaj barierę chroniącą przed wpadnięciem albo oznacz wykop w widoczny z daleka sposób. Zadbaj o odprowadzenie wody deszczowej.

Wykonując wykopy należy zabezpieczyć je przed osunięciem się ziemi.

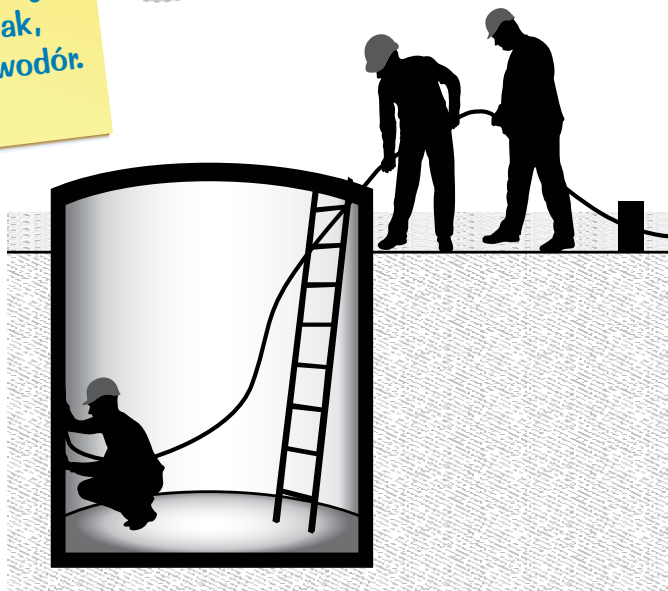
Podczas wchodzenia do różnego rodzaju zbiorników (szamb, zbiorników gnojowicy, studni) pracuj zespołowo i bezwzględnie stosuj mocną linę ubezpieczającą, która w razie konieczności pozwoli wydobyć cię na zewnątrz przez osoby asekurujące na powierzchni.

W zbiornikach na gnojowicę gromadzą się niebezpieczne gazy, takie jak amoniak, metan czy siarkowodór.

Przy pracach wewnątrz zbiornika korzystaj z maski przeciwgazowej, abyś nie uległ zatruciu.

Wszelkie prace wymagające wchodzenia do zbiorników gnojowicy czy szamb powinny być wykonywane z asekuracją drugiej osoby.

UWAGA!

Niektóre gazy gromadzące się w zbiornikach szamb i gnojowicy w większych stężeniach są łatwopalne lub nawet wybuchowe.

Skuteczny odpływ wody deszczowej z podwórka ma ogromny wpływ na bezpieczeństwo prac w gospodarstwie.

Zadbaj, aby podwórze gospodarstwa miało wyrównaną i utwardzoną powierzchnię, aby panował na nim porządek; wszelkie zbiorniki, doły rozmieść poza podwórzem.

Zadbaj o czystość nawierzchni na podwórku, chodnikach i drogach dojazdowych.

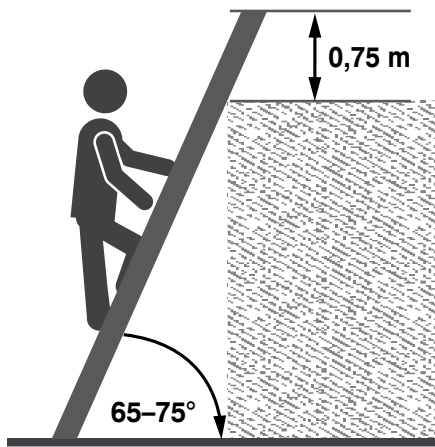

Uporządkowane narzędzia ułatwiają codzienną pracę i nie stwarzają zagrożenia potknięciem się.

Jakich zasad powinieneś przestrzegać?

- Drabiny, schody oraz pomo-
sty robocze maszyn na bieżąco
oczyszczaj z błota.
- Przy korzystaniu z drabin prze-
nośnych pamiętaj, żeby kąt na-
chylenia drabiny nie przekraczał
65°–75° ze względu na możli-
wość odchylenia do tyłu.
- Zbyt poziomo ustawiona dra-
bina może grozić załamaniem
pod dużym ciężarem.
- Ustawiaj drabinę tak, aby wy-
stawała co najmniej 0,75 m nad
powierzchnię, na którą wchodzisz.
- Drabinę w pozycji pionowej
montuj na stałe w odległości co
najmniej 0,15 m od ściany, aby
możliwe było swobodne i pewne
stawianie stopy na szczeblach.

**Odpowiednia wysokość
drabiny pozwala
na bezpieczne wykonywanie
prac na wysokości.**

**Drabina ustawiona
pod odpowiednim kątem
nie przewróci się.**

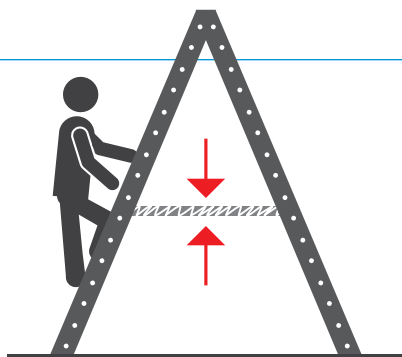

- **Zachowaj szczególną ostrożność przy posługiwaniu się drabinami w pobliżu napowietrznych przewodów elektrycznych.**

- Podczas prac na drzewach korzystaj z różnego rodzaju bezpiecznych drabin (rozstawnych, wysięgnikowych). Mocuj je stabilnie do drzewa i unikaj stawiania na konarach oraz gałęziach.

- Zwracaj szczególną uwagę, by nie trzymać żadnych przedmiotów na schodach, w pobliżu włazów, otworów i zejść z drabin.

- Utrzymuj w dobrym stanie podłogi pomieszczeń, usuwaj nierówności, wystające gwoździe itp. Narzędzia składaj w wyznaczonych stałych miejscach, aby zapobiec ich przypadkowemu upadkowi lub potknięciu się o nie.

W drabinach rozstawnych ważnym elementem jest zabezpieczenie chroniące przed rozsunięciem segmentów.

Porządek w warsztacie pozwala zwiększyć nie tylko bezpieczeństwo, ale też wydajność prac warsztatowych.

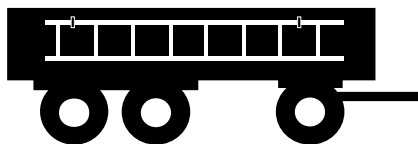

Szlaki komunikacyjne w obrębie gospodarstwa powinny być czyste i uporządkowane.

- Przed przystąpieniem do zwózki materiałów objętościowych ciągnikiem, ustal sposób porozumiewania się między kierującym a osobą układającą ładunek na przyczepie, aby każdy ruch ciągnika był sygnalizowany, a tym samym bezpieczny.

W pracach zespołowych szczególnie znaczenie ma dobra komunikacja między osobami.

- Przy wchodzeniu i schodzeniu z załadowanej przyczepy stosuj odpowiedniej długości drabinę, którą powinna przytrzymywać osoba asekurująca.

Zgodnie z przepisami ruchu drogowego przewoź osoby na maszynach do tego przystosowanych.

- Nie dopuszczaj, by ktokolwiek jechał na przewożonym ładunku, na błotnikach ciągnika, na zaczepach.
- Szczególnie rygorystycznie przestrzegaj zasad bezpiecznej jazdy, zwłaszcza z ładunkiem, po nierównościach i pochyłościach. Omijaj zbyt duże pochyłości (powyżej 10°–12°) ze względu na groźbę wywrócenia się pojazdu.
- Na przewożonym ładunku nie pozostawiaj luźno rzuconych narzędzi, które spadając mogą spowodować wypadek.
- Zabezpiecz przewożony ładunek, np. ściągaczami taśmowymi.

Odpowiednio zastosowane pasy transportowe chronią ładunek przed spadnięciem z przyczepy.

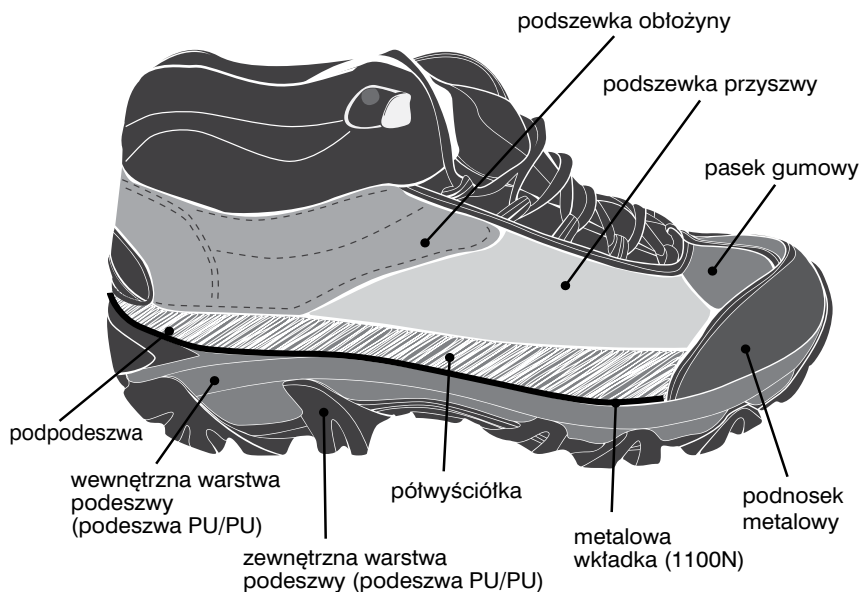

- Pamiętaj o używaniu właściwego obuwia, które zmniejsza niebezpieczeństwo poślizgnięcia się w czasie pracy oraz chroni palce przed przygnieciem.

Obuwie robocze powinno być dostosowane do rodzaju wykonywanej pracy.

Czyste stopnie i właściwe obuwie zmniejszają ryzyko upadku podczas korzystania z drabiny.

Ponad połowa wszystkich zdarzeń wypadkowych w gospodarstwach rolnych związana jest z upadkami. Zwróć szczególną uwagę na elementy zwiększające ryzyko upadku w obejściu.

Zagrożenie

- Zły stan nawierzchni w budynkach i na podwórzu
- Śliskie nawierzchnie
- Brak odpowiednich ciągów komunikacyjnych
- Brak poręczy przy schodach i barierek przy otworach stropowych
- Niestosowanie drabin i podestów podczas prac na wysokości
- Bałagan w pomieszczeniach i na podwórku
- Nieodpowiednie obuwie i brak wyposażenia ochronnego
- Nieodpowiednie używanie drabin, zeskakiwanie z maszyn
- Przewożenie osób na nieprzystosowanych do tego maszynach i ładunkach
- Zły stan psychofizyczny rolnika

Rozwiązanie

- **Zadbaj o stan nawierzchni, remontuj je na bieżąco**
- **Stosuj nawierzchnie antypoślizgowe, dbaj o ich czystość, odprowadzaj wody opadowe, a zimą posypuj ciągi komunikacyjne piaskiem**
- **Wyznacz ciągi komunikacyjne, dbaj o porządek i oświetlenie w ich obrębie**
- **Wyposaż schody i włazy w solidne poręcze, zabezpieczaj otwory przykrywkami**
- **Używaj odpowiednich, bezpiecznych drabin oraz podestów z barierkami ochronnymi**
- **Zadbaj o czystość i porządek, zostawiaj narzędzia w wyznaczonych miejscach**
- **Stosuj obuwie antypoślizgowe i środki ochrony osobistej, wymagane podczas prac na wysokości**
- **Pamiętaj o używaniu odpowiedniej drabiny, wchodź i schodź zawsze przodem do drabiny**
- **Przewoź osoby wyłącznie środkami transportu do tego przystosowanymi**
- **Zaplanuj swoją pracę, rób przerwy na odpoczynek; nie pracuj, kiedy jesteś chory, zmęczony, zestresowany lub pod wpływem alkoholu, środków psychotropowych albo odurzających**

Zrób przegląd gospodarstwa i zastanów się, czy pracujesz bezpiecznie

- Czy masz drabinę, którą podczas zwózki wozisz ze sobą na pole?
- Czy masz drabinę przystosowaną do zrywania owoców?
- Czy masz odpowiednią drabinę, której używasz przy zdejmowaniu narzędzi z wysokiej półki?
- Czy masz drabinę odpowiednio długą, by bezpiecznie wejść na strych?
- Czy przymocowałeś uchwyty przy włazach?
- Czy przymocowałeś zaczepy do drabiny?
- Czy zabezpieczyłeś schody poręczą a włazy barierką?
- Czy dbasz o porządek w swoim gospodarstwie?
- Czy odkładasz narzędzia na właściwe miejsce?
- Czy jeździsz (lub pozwalasz innym jeździć) na załadowanej przyczepie?
- Czy pozwalasz osobom starszym lub niesprawnym pracować na wysokości?
- Czy dbasz o ciągi komunikacyjne gospodarstwa, aby zabezpieczyć się przed potknięciem lub poślizgnięciem?
- Czy zabezpieczasz i oznaczasz wykopy, studzienki itp.?

PAMIĘTAJ!

Jeżeli zastosujesz się do zasad bezpieczeństwa w codziennej pracy w gospodarstwie, zmniejszysz ryzyko wypadku i tragedii w swojej rodzinie.

POSTĘPOWANIE W RAZIE WYPADKU:

należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia, zadbać o bezpieczeństwo osób poszkodowanych i udzielających pomocy oraz wezwać pomoc.

Telefony alarmowe:

999 – Pogotowie Ratunkowe,

998 – Straż Pożarna,

997 – Policja,

112 – europejski numer alarmowy;

należy poinformować lekarza udzielającego pomocy o okolicznościach wypadku. Jeżeli lekarz uzna za niezbędne przeprowadzenie badań w celu ustalenia zawartości alkoholu lub substancji odurzających i psychotropowych w organizmie, poszkodowany powinien poddać się temu badaniu. Odmowa jest podstawą do niewypłacenia odszkodowania;

wypadek przy pracy rolniczej należy zgłosić bez zbędnej zwłoki w najbliższej jednostce Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Miejsce i przedmioty związane z wypadkiem należy w miarę możliwości zabezpieczyć do czasu przeprowadzenia oględzin przez pracownika Kasy.

Egzemplarz bezpłatny

**Kasa Rolniczego
Ubezpieczenia Społecznego**

www.krus.gov.pl